

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI
TOVARNE OBUTVE

Peke

TRŽIČ

čevljar

LETNIK XII

ŠTEVILKA 4

APRIL 1972

27. april – obletnica OF

Na ta dan vsako leto slavimo obletnico ustanovitve osvobodilne fronte Slovenije, ki je bila na pobudo KPS dne 27. aprila 1941 ustanovljena v Ljubljani. Ta zgodovinski dogodek se po svoji pomembnosti, zlasti za slovenski narod, vsekakor dostojno uvršča med ostale pomembne dogodke tega leta, kajti enainštirideseto leto govori o junaški epopeji naših narodov in pomeni rojstvo novega. To leto je kažipot in pomeni polaganje temeljev, na katerih je ljudstvo narodov Jugoslavije začelo graditi svoje lepše in srečnejše življenje.

Prav je, da se ob tej obletnici ozremo nazaj na ta čas in osvežimo spomin na pogoje, v katerih je bila ustanovljena OF, ker le na ta način lahko dobimo pravo predstavo o veličini tega dogodka.

Pri tem ne moremo prezeti, da je bila OF ustanovljena v specifičnih razmerah, ki so bile takrat v Sloveniji. Njena ustanovitev in njena nadaljna uspešnost je bila omogočena in pogojena s popolnim moralno-političnim zlomom bivših režimskih strank, bila je rezultat večletnega dela KPS, ki si je pridobila zaupanje najbolj naprednih poštenih rodoljubnih sil. Reakcionarna vodstva meščanskih strank so namreč ob zlomu stare Jugoslavije izgubila sleherni množično osnovo v svojih vrstah. Razpad in zbeganost, ki so takrat zavladali v teh strankah, so dali priložnost in čas, da najde v vrstah OF svoje mesto vse, kar je ostalo poštenega in rodoljubnega iz vrst starih političnih strank. V zvezi s tem je dokaj pomembno jasno stališče partije, po katerem je

moralo priti do dosledne polarizacije političnih sil: za obrambo narodnega obstoja na eni ali za kapitulantstvo na drugi strani.

Na tako široki politični osnovi Osvobodilne fronte, v kateri so se združili vsi nacionalno zavedni sloji prebivalstva, je partija lahko razvila splošnojudsko vstajo v Sloveniji. S tako zasnovano vstajo je Osvobodilna Fronta preprečila razredno državljansko vojno.

Ustanovitev OF je bila pomemben mejnik v zgodovini Slovenskega naroda in istovremno dokaj pomemben politični akt v spletu odločujočih dogodkov za vse jugoslovanske narode, ki so se porajali prav v letu 1941. Pomen in daljnosežnost teh dogodkov je najbolj nazorno opredelil tovariš Tito v predgovoru knjige: »Vstaja jugoslovanskih narodov«, ko je zapisal:

»... Danes in vedno naj bosta besedi enainštirideseto leto spomin na vse dni velikega boja in revolucije, naj bosta pomos in spodbujata naj k novim velikim dejanjem, k junaštvom dela in miru, k odločnosti v obrambi enotnosti in neodvisnosti, k izvajanju miru na svetu. V tem velikem imenu naj se mladi, zrasli na nedrjih naše socialistične dežele, napaajo ob primerih ljubezni, hrabrosti in požrtvovalnosti. Vsak naš človek, zavesten in vdan graditelju socializma, mlad ali prileten, bo vedno našel tudi sebe v tem imenu, ki kot simbol govori o veliki revolucionarni borbi ljudstva v vojni in miru. Mi smo namreč vsi v tem skupaj z našo deželo rojeni in ojekleni v ognju in revoluciji. V tem je naša minulosť, v tem je tudi naša velika prihodnost.«

Marjan Markič

1. MAJ

simbol
mednarodne
delavske
solidarnosti

S porajajočo pomladjo prihaja njen najlepši mesec — to je mesec maj, v katerem nam prebujajoča se narava navdaja srca z mladostjo in svežino. Že prvi dan v mesecu — praznik dela, pa ga s svojo veličastnostjo dela še bolj svečanega.

Praznik dela — simbol mednarodne delavske solidarnosti proslavljamo vsako leto s spominom na veličastno borbeno pot proletariata vsega sveta, ki jo je moral prehoditi za dosego svojega osnovnega cilja, za svojo osvoboditev iz vezi vseh oblik izkoriščanja, za pridobitev osnovnih človeških pravic. Žal v prenekaterih deželah v svetu proletariati tega cilja še ni dosegel, ampak je še vedno prisiljen boriti se za pridobitev svojih pravic.

Delovni ljudje Jugoslavije, na čelu z delavskim razredom, lahko danes s ponosom zremo na prehojeno pot, čeprav ob spominu na nekdajnost lahko ugotavljamo, da se v njej skriva več bridkih resnic, praznovanje pa naj bo le uživanje plodov preteklosti z mislijo na prihodnost.

Delavskemu razredu Jugoslavije dajejo dogajanja zadnjega leta na torišču našega družbenega življenja ponovno dominantno vlogo v preobrazbi naše družbe. Konkretno v sedanjem času gre za bistveno spremembo družbeno-ekonomskih odnosov, gre za nadaljnji razvoj samoupravnega sistema, kar jasno in odločno nakazujejo ustavna dopolnila o uresničitvi katerih danes razpravljajo delovni ljudje po vsej Jugoslaviji. Ker gre za bistveno poglobljene vsebinske spremembe, imajo le-te po svojem pomeni in obsegu revolucionarni značaj in prav to dejstvo daje delavskemu razredu prevladujočo vlogo v tej preobrazbi naše družbe, kajti vsa preteklost karakterizira in opredeljuje delavski razred kot edino revolucionarno silo človeške družbe.

Našeti momenti našega sedanjega družbenega dogajanja dajejo letošnjemu praznovanju več ali manj delovni značaj, zato bo sleherni izmed nas najdosvojnejše proslavil svoj in naš skupni praznik z aktivno vključitvijo v delo pri nadaljnjem razvijanju samoupravnih odnosov v naši delovni skupnosti.

Marjan Markič

Tudi letos na »Čevdrca«

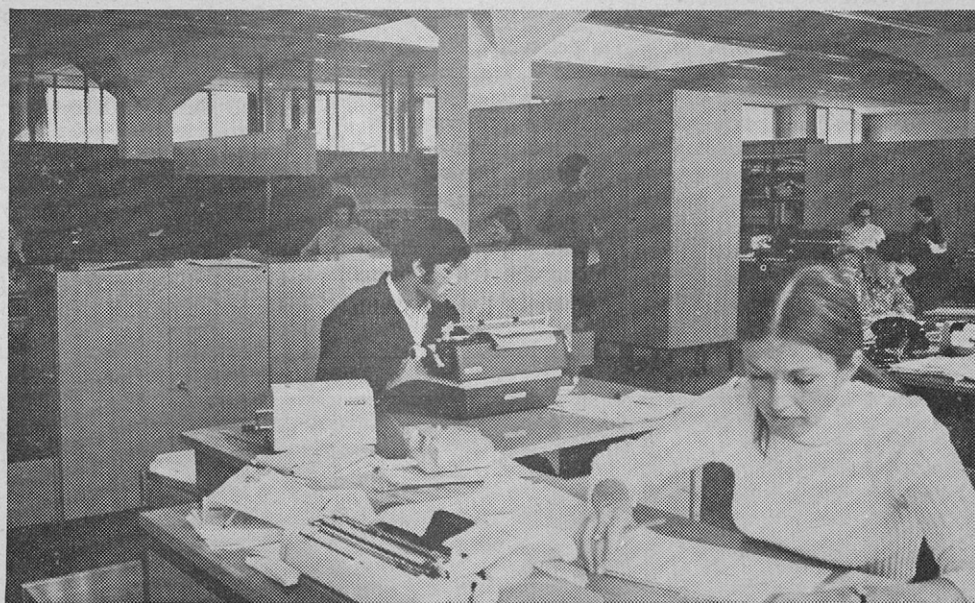
Spet se bliža 9. maj — dan zmage, ki ga naša delovna skupnost že nekaj let proslavlja na kraju, kjer je bila ustanovljena prva partizanska četa na tem področju.

Tudi letos bomo obletnico dneva zmage proslavili na »Čevdrca« ob spomin-skem obeležju, ki trajno spominja na zgodovinski dogodek — ustanovitev prve partizanske čete.

Letošnjemu proslavljanju oziroma odhodu na kraj proslave imamo namen dati nekoliko drugačno obliko, in sicer tako, da bi odšli na »Čevdrca« v patrolnih skupinah v smislu orientacijskega pohoda. Za najboljše skupine bomo pripravili tudi primerne nagrade. Po zaključni proslavi pa bo poskrbljeno tudi za zakusko.

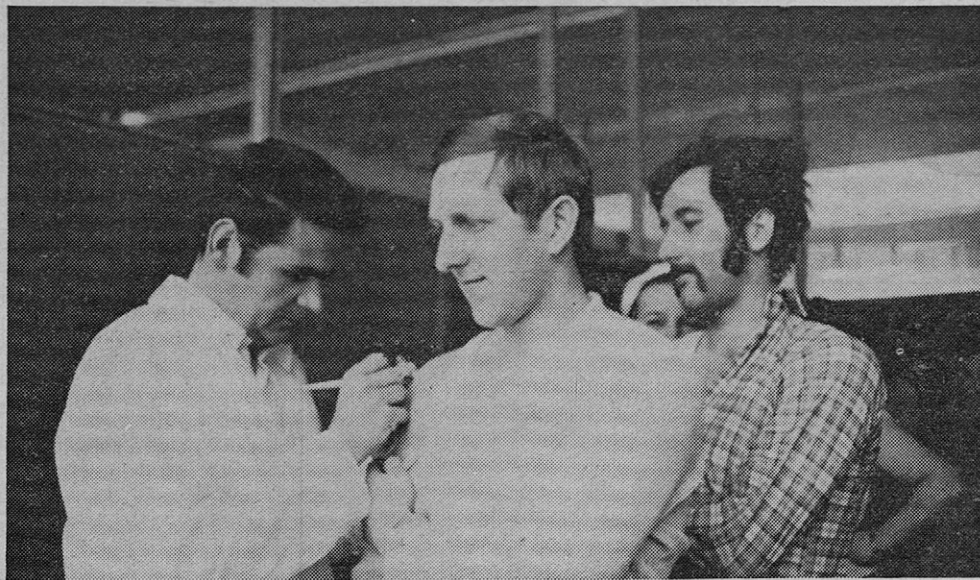
O vseh podrobnostih bomo vse člane delovne skupnosti še pravočasno obvestili, že sedaj pa vas vabimo k čimvečji udeležbi!

IO OOS

Peta etaža je že vseljena, kmalu pa bo tudi dokončno urejena. Več o tem boste lahko brali v naslednji številki »čevljarja«

Ob prazniku OF in prazniku dela
iskreno čestitajo organi samoupravljanja
družbeno-politične organizacije tovarne
in uredniški odbor

V naši tovarni so cepili proti kozam 1455 ljudi, od cepljenja je bilo odklonjenih 168 delavcev, ponovno pa so jih morali cepiti 200

Blagajna vzajemne pomoči

Pri osnovni organizaciji sindikata PEKO, že od leta 1952 dalje, deluje blagajna vzajemne pomoči — samopomoč.

Njena naloga je pomagati članom delovne organizacije, kadar se znajde v trenutni denarni stiski, kot so na primer nakup ozimnice, vstop otrok v šolo, bolezen, poroka, rojstvo otroka, smrt, razne elementarne nesreče... Od samega vzroka za tako stanje in od splošnega socialno ekonomskega položaja, je odvisna višina pomoči, ki jo prosilec dobi iz blagajne. Običajno je to znesek od 500,00 do 600,00 din, v težjih primerih pa je lahko tudi višji.

Višino odplačevalnih obrov in začetek odplačevanja določi blagajničarka po dogovoru s prosilcem. Obroki se mu odtrgujejo od osebnega dohodka, največkrat v višini od 50,00 do 100,00 din.

Sredstva za izplačevanje se črpajo iz dotacij, ki jo je v blagajno prispevala sindikalna organizacija, iz prispevkov članov in iz članarine, ki znaša mesečno 1,00 din. Trenutno je 220 članov.

Zaposleni se lahko včlanijo v blagajno vzajemne pomoči pri tovarišici Mariji Raztresen v finančnem sektorju, ki vodi blagajno že 10 let. Po oddelkih, kjer so člani, pa se lahko včlanijo pri določenih delavcih, ki pobirajo članarino, in sicer: v tehničnem sektorju pri tov. Ivanki Klemenc, v finančnem sektorju pri tov. Luciji Grašič, v zunanjih obratih pri tov. Francki Mravlje, v sekalnici pri tov. Anki Roblek, v goodyear oddelku pri tov. Tilki Jančič, v šivalnici 512/I pri tov. Malči Meglič, 512/II pri tov. Renati Bahun, 512/III pri tov. Heleni Petek, v šivalnici 511 pri tov. Tilki Zupan, v lepljeni izdelavi I,

II, v flexu in dokončevalnici pri tov. Marjanu Gašperlin, v lepljeni izdelavi III pri tov. Pavli Lombard, v prodajnem sektorju pri tov. Emi Uzar, v finančnem sektorju pri tov. Heleni Legat, v gumarni pri tov. Pavli Čebren in v šivalnici 516 pri tov. Vilmi Šveglj.

Ob ustanovitvi je imela blagajna svoj odbor, ki je štel 14 članov. Število se je zaradi odhodov delavcev iz tovarne ali pa zaradi izstopanja iz članstva manjšalo, tako da danes dejansko odbor ne obstoja več in ga bo potrebno ponovno imenovati oziroma izvoliti.

Predsednik odbora je bil vsa leta tovariš Janez Meglič, ki pa je letos odšel v pokoj.

Vsakdo, ki želi dobiti pomoč, mora biti član pol leta.

V izjemno težki situaciji lahko dobi denarno pomoč tudi prej.

Ob odhodu iz delovne organizacije ali ob izpisu iz članstva, dobi vsak član vrnjene vse prispevke, ki jih je naložil v blagajno vzajemne pomoči in del članarine — 3 % članarine ostane v blagajni. Seveda pa morajo od odhodu iz delovne organizacije poravnati tudi vse svoje obveznosti do blagajne vzajemne pomoči.

Ob dejstvu, da lahko vsakdo zaide v denarno stisko, iz katere si sam v tistem trenutku ne more pomagati in ob nizki članarini je blagajna vzajemne pomoči primeren oblika pomoči za vsakega člana delovne organizacije in prav zato naj bi se v članstvo vključilo čim več zaposlenih.

Marija Frelih

Dokaz kako se tudi naša tovarna pridružuje akciji za ureditev okolja

Sejem v Düsseldorfu

Med prireditvami, ki so za nas pomembne in zanimive, sodi že dolgo časa tudi vsakoletni sejem obutve v Düsseldorfu. Pravzaprav dva sejma — v marcu za jesensko obutev in v septembru za pomladansko obutev. Če nam je v preteklosti pomenil bolj informacijo o modnih smereh in o asortimentu blaga, nam zdaj pomeni veliko več. Ker je naš izvoz v Nemčijo postal tako zelo velik, se moramo spoprijeti prav z vsemi zahtevami nemškega trga in se veliko bolj spoznati z njegovimi zakonitostmi. Sejem v Düsseldorfu nam to v veliki meri omogoča, saj predstavlja skoncentrirano ponudbo in povpraševanje vsega nemškega trga z obutvijo. Udeležba na tem sejmu je nujnost ne le za vse nemške proizvajalce in uvoznike, ampak tudi za nemške trgovce, saj le v Düsseldorfu dobijo celoten pregled nad ponudbo, informacije o modi, primerjajo cene, kvaliteto itd.

Tudi to pot je bila udeležba s strani ponudnikov izredna. V boju za obstanek so proizvajalci tekmovali med seboj, kdo bo pritegnil več kupcev: nekateri so ponujali izredno nizke cene, drugi najaktualnejšo kolekcijo, širok program, kratke dobavne roke. Težko je reči, kdo se je najbolj izkazal, to bodo pokazali šele prodajni rezultati v sezoni. Po naši presoji je najbolj ugaljal »Gabor«: modni čevlji, izredno skrbno izdelani vzorci, sorazmerno visoke cene in ugled solidnega dobavitelja tako v pogledu kvalitete kot pravočasnosti dobav. »Servas« je imel kolekcijo, ki je tako po širini kot po modelih in grupah še najbolj podobna naši, čeprav bi

mogli najti potrditev naše kolekcije tudi v drugih kolekcijah. »Ikar«, »Westland«, »Otterbeck« in »Anita« ponujajo nižje cene kot mi, čevlji pa so slabše kakovosti kot naši.

Ponudba obutve iz sintetičnega je bila tudi to pot velika. Z njo poskušajo pokrivati tiste nivoje cen, ki jih z usnjem več ne zdržijo. Ker so imitacije vse boljše, postaja ta del proizvodnje vse pomembnejši.

In kje je naše mesto? Nemški trg mas je sprejel in nam dal posebno vlogo: naše čevlje dobite tudi v najbolj luksuznih trgovinah kot npr. v strogem centru v Kölnu, kjer smo jih mi videli, ali v Düsseldorfu ali v Frankfurtu, Hamburgu — vendar moramo biti kot tujci cenejši v svojem kvalitetnem razredu.

Tako pomladanska kolekcija kot jesenska ne zaostajata za prikazanim v Düsseldorfu in nedvomno smo lahko veseli priznanja, da je bila Afis kolekcija druga najboljše kolekcija v Nemčiji za to sezono. Možnosti, da skozi boljše cene naš izvoz v Nemčijo postane tudi finančno še bolj zanimiv, nedvomno obstoje, realizirali pa jih bomo le z vztrajnim in potrpežljivim delom.

Da smo na pravi poti, potrjujejo doseženi rezultati.

Janez Bedina

Zanimivosti

AVSTRIJA

je izvoz obutve s plastičnim koritastim podplatom skoraj odbila.

Proizvodnja usnjene obutve avstrijske čevlarske industrije je znašala leta 1971 17,8 milij. parov in je bila za 17,6 odst. večja kot leto poprej. Proizvodnja copat je bila približno ista kot leta 1970 in je znašala 3,29 milij. parov. Uvoz usnjene obutve se je povečal za 25 %, izvoz pa le za 11 %, kljub temu je bil skoraj trikrat tolikšen kot uvoz. Izvoz usnjene obutve bi bil višji, če ne bi pričeli izdelovati smučarske čevlje iz umetnih zgoraj omenjenih materialov, ki se izvažajo pod drugo šifro. Izvoz te obutve je bil usmerjen tudi lani pretežno v ZDA in Kanado in je dosegel vrednost 251,5 Asch (176 milj. N. din).

Janko Rozman

Dopisuj v Čevljarja!

Druga izmena v Trbovljah

S prvim februarjem so v obratu tovarne Peko v Trbovljah uvedli drugo izmeno. Zaenkrat so drugo izmeno uvedli le na enem traku, toda verjetno jo bodo kmalu tudi na drugem. V to odločitev jih je vodilo pomanjkanje golenic v matični tovarni v Trziču. Sprejeli so 6 novih delavcev, 45 pa jih je še na priučenju. Tako je trenutno v obratu 515 v Trbovljah zaposlenih skupno že 236 delavcev.

Z uvedbo druge izmene pa so se povečale tudi težave, saj so morali reorganizirati trakove, da so lahko vključili novospregate delavce med tiste, ki že imajo delovno

vanja za delavce. Tovariš Leopold Trdan je dejal, da bi morali takrat, ko so odpirali obrat v Trbovljah, misliti tudi na stanovanja. Sicer so jim na občini obljubili tri stano-

poldne v tovarni. Normo včasih dosežem, včasih pa tudi ne. S plačo pa sem kar zadovoljna, čeprav bi bila lahko tudi višja.

KOŠIR KRISTINA

Tu delam že več kot eno leto in sem z delom kar zadovoljna, le norme so malo previsoke. Ker nimam kvalifikacije, sem tudi z osebnim dohodkom kar zadovoljna.

LUKAČ ZLATA

Bolj mi je všeč dvoizmensko delo. Ker se šele priučujem, se mi zdijo norme previsoke.

ŠUŠTAR IVANKA — predelavka

V tem obratu delam že leto in pol in sem z vsem kar zadovoljna.

Niko Ahačič

KOZELJ MARJANA

V obratu tovarne Peko v Trbovljah delam že od ustanovitve tega obrata. Sedaj ko delamo na dve izmeni mi je veliko bolj všeč, saj imam več časa, da tudi doma več naredim takrat ko delam po-

prakso. To pa se je seveda poznalo tudi pri proizvodnji, saj je ta padla za okrog 10 %, toda sedaj se že popravlja.

Največje težave pa imajo v Trbovljah zaradi pomanjkanja strokovno usposobljenih delavcev, ki bi morali priučevati novospregate delavce. Zaradi pomanjkanja mojstrov so prisiljeni, da nekatera mojstrska mesta zasedajo predelavke, ki pa imajo zato še premalo prakse.

Pri vsem tem matična tovarna v Trziču nudi svojemu obratu v Trbovljah veliko premalo pomoči meni vodja trboveljskega obrata Trdan Leopold. Res, da so jim »posodili« tri kvalificirane delavce, toda le za tri tedne, kar pa je odločno premalo. Nujno bi morali dobiti dve mojstri s prakso in to za stalno.

Drugi večji problem, ki ga imajo v Trbovljah so stano-

vanja, toda teh še vedno niso dobili. Stanovanja so jim nujno potrebna za strokovnjake, ki jih hočejo dobiti, saj jim jih zelo manjka. Tisti, ki so prišli v Trbovlje iz Trziča stanujejo v podnajemniških stanovanjih. Nujno je, da se problem stanovanj čimprej reši, saj bi se rešitev pozitivno odražala tudi na proizvodnji.

Nekaj delavk na tistem traku, kjer so pričeli z dvoizmenskim delom, sem povprašal, kako so zadovoljne z dvoizmenskim delom, osebnim dohodkom in kako dosegajo normo.

Smo za socializem suverenih proizvajalcev

S tem geslom bi lahko v enem stavku povedal željo in odločno zahtevo, ki je bila izražena na III. kongresu sindikata delavcev industrije in rudarstva Jugoslavije v dneh

16. in 17. marca 1972 v Opatiji, katerega sem se udeležil kot član slovenske delegacije.

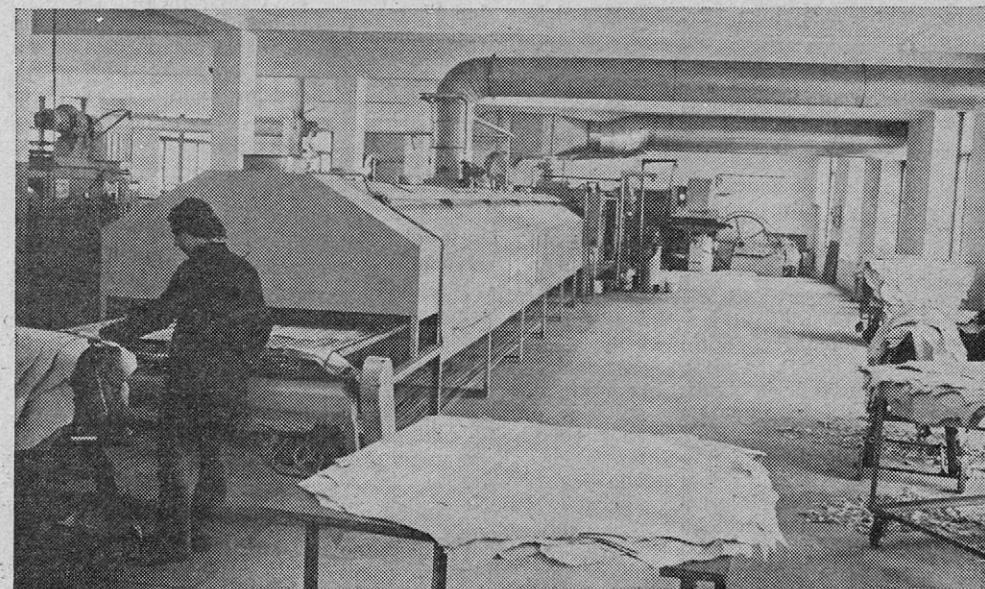
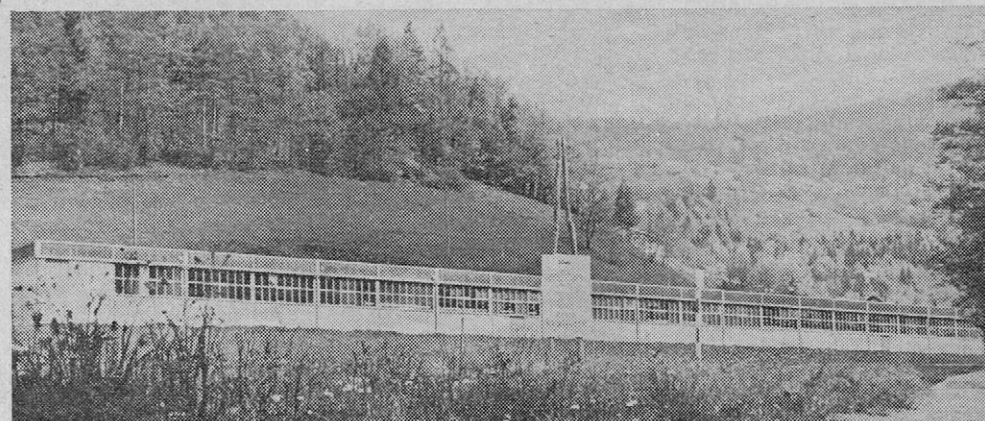
Ta odločno izražena zahteva pa praktično pomeni, da je sedanji družbeno-ekonomski položaj delovnih ljudi potrebno spremeniti tako, da bodo oni sposobni načrtno usmerjati funkcijo države, razvito in moderno tržišče, tehnologijo in skupne tokove družbene reprodukcije. Samo na ta način bodo delovni ljudje lahko odločali o pogojih, sredstvih in sadovih svojega dela in tako postali prevladujoča sila celotnega družbenega razvoja.

Kongres je zasedal v izjemno aktualnem političnem času, ko so vse sile delavskega razreda in njegove avantgarde — Zveze komunistov — usmerjene k izvajanju akcijskega programa II. konference ZKJ, II. kongresa samoupravljalcev in ustavnih dopolnil. Z vsemi temi akti ponovno trdno stopamo na pot, ki je bila začeta na IX. kongresu ZKJ, na pot, ki je bila do 21. seje predsedstva ZKJ

že resno okrnjena, vendar je bila ta pot prav na tej seji razčiščena in se razčiščuje še naprej z odločno borbo proti nacionalističnim in kontrarevolucionarnim silam, za nadaljnjo uveljavitev dominacije in ustvarjajo preko 50 % od skupnega narodnega dohodka.

Kongres pa je bil tudi sicer pomemben političen dogodek za nadaljnji razvoj samoupravnega sistema pri nas, saj je prav v sindikatu industrije in rudarstva včlanjenih preko polovice vseh zaposlenih in ustvarjajo preko 50 % od skupnega narodnega dohodka. Na kongresu so bili sprejeti pomembni dokumenti, v katerih so vsebovana stališča sindikata delavcev industrije in rudarstva, na osnovi katerih se bo sindikat na vseh področjih družbenega življenja zavzemal za doseg osnovnega cilja naše družbe — osvoboditev človeka in zgraditev takih medčloveških odnosov, ki bodo zasnovani na interesu združenega dela.

Marjan Markič

Prostori v naši usnjarni so zelo čisti, kar ni pogost pojav v usnjarnah

Vaše srce – vaše zdravje

Danes, ko obolenja srca in ožilja ogrožajo več kot dobro petino človeštva in so dosegla na lestvici pogostosti in umrljivosti med vsemi obolenji prvo mesto daleč pred rakom, TBC in prometnimi nezgodami, je napočil skrajni čas za organiziran in sistematičen boj proti zastrašujočemu naraščanju teh bolezni. Seveda je upati na uspeh le s splošno mobilizacijo prav vseh ljudi in ne le zdravstvenih delavcev. Zato je razumljiva tolikšna zavzetost svetovne zdravstvene organizacije, ki je letošnji svetovni dan zdravja posvetila srčnim boleznim in s svojo poslanico pozvala na boj ves svet.

Zaradi velike aktualnosti bi se tokrat omejili na eno samo najpomembnejše srčno obolenje — angino pectoris in z njo v zvezi srčni infarkt. Zakaj pravzaprav gre pri angini pectoris? Podobno kot periferno skeletno mišico, oskrbujejo tudi srčno mišico s krvjo in s kisikom žile, imenovane koronarne arterije. Pri pomanjkljivi prekrvitvi mišice nastopi bolečina, ki ima svoje značilnosti, po katerih jo tudi spoznamo. Večinoma nam že njena lokalizacija in trajanje, propagacija in odzivna zdravila ter odvisnost od fizične ali psihične obremenitve dovoljujejo pravilno diagnozo. Ime angina pectoris, ki ga je uporabljal angleški zdravnik Hebrden leta 1772, se je ohranilo vse do danes in ne pomeni nič drugega, kot tesnobo oziroma stiskajočo bolečino srca zaradi pomanjkanja kisika v srčni mišici. Je torej le simptom in ne diagnoza obolenja, ki nastane bodisi zaradi funkcionalnih ali pa organskih zožitev koronarnih arterij, bodisi zaradi povečanja mase srčne mišice in s tem nezadostne prekrvitve, bodisi zaradi sprememb količine in sestave krvi, bodisi zaradi pljučnih obolenj, ki preprečujejo zadostno zasičenje krvi s kisikom. Skratka, pravo angino pectoris povzroči neskladje med količino krvi, ki jo srčna mišica potrebuje za svoje delo in količino, ki jo v danih pogojih dejansko prejema in ki ne ustreza.

Iz fiziologije krvnega obtoka je znano, da je ekonomika koronarnega krvnega obtoka, predvsem pa poraba kisika, individualno različna. Zato je tudi zmogljivost srca pri različnih ljudeh pri istem naporu različna. Zdrav in še posebej dobro treniran organizem pa prihrani srcu obremenitev ravno z boljšo izrabo kisika. Ta boljša izraba kisika je najboljše varovalka srca, ker ona določa minutni volumen srca in s tem tudi njegovo večjo ali manjšo obremenitev. Važen je še en moment, in sicer psihični vpliv na živčno regulacijo krvnega obtoka v smislu dispozicije za napad angine pectoris pri razburjenju, nepričakovanem veselju, žalosti, grozi, strahu itd.

Še nekaj besed o bolečini, katere nastanek še ni dokončno pojasnjen. Zelo verjetno igrajo poleg pomanjkanja kisika v srčni mišici vlogo vloga abnormalni presnovki zaradi hipoksije samo in morda tudi draženja živčnega nitja v zu-

nanjem sloju stene koronark. In končno ne smemo prezreti tudi občutljivosti bolnika samega. Če trdijo, da obolevajo ljudje z razburljivimi poklici pogosteje za napadi angine pectoris in če mislimo s tem le na bolečino, potem to drži. Če pa primerjamo patološko anatomske spremembe na koronarnem ožilju iste starostne populacije, ki živi v istih razmerah, tedaj v procentu obolenj med različni poklici ni razlike. Važnejši od poklica je način življenja, prisotnost tako imenovanih fizičnih faktorjev (čezmerna telesna teža, kajenje, zvišan krvni pritisk, premalo telesnega gibanja). V 95 % gre pri koronarni bolezni za arterijsko sklerozo koronarnih arterij. Obolenje poteka različno, večinoma pa napreduje počasi. Zaradi tega poznamo več oblik ali stopenj koronarne bolezni, od najlažje takojen ambulantne angine pectoris, do najhujše miokardnega infarkta, ki se mnogokrat konča s smrtjo. Pri miokardnem infarktu gre za popolno zaporo oziroma zamašitev koronarne arterije, bodisi da je nastala ta polagoma in postopno, s sliko čedalje hujše angine pectoris, ali pa nenadoma zaradi tromboze v arterijo sklerotično spremenjene koronarne arterije. Zaradi tega je prekrvitev ustreznega dela srčne mišice nenadoma prekinjena in prizadeti del mišice odmre, čemur pravimo infarkt. Miokardni infarkt pri bolnikih z že obstoječo angino pectoris spoznamo večinoma po tem, da postane bolečina hujša kakor dotlej, uničujoča s smrtnim strahom, da traja dolgo in da kljub vsem dotlej uporabljenim zdravilom ne poneha. Navadno je slika še težja, če infarkt nastopi nenadoma kot strela z jasnega pri navidezno zdravem človeku. Najvišja umrljivost je takoj po prvih urah po nastanku infarkta. Zato naj se bolnik z akutnim miokardnim infarktom čim hitreje transportira v bolnišnico zaradi ustreznega sodobnega zdravljenja. Izjemoma lahko včasih s pomočjo EKG ugotovimo, da je bolnik prebolel infarkt, ne da bi za to vedel.

ZDRAVLJENJE ANGINE PECTORIS IN MIOKARDNEGA INFARKTA

Angina pectoris nastane, kot je bilo že povedano, zaradi pomanjkanja kisika v srčni mišici, ker kri slabše pritiska skozi zoženo arterijo. Pri povečanem delu potrebu-

je srce več kisika. Oskrba s kisikom pa je skozi zoženo žilo slaba, zato se angina pectoris pojavi predvsem med naporom. Bolniku z angino pectoris lahko pomagamo na dva načina:

1. povečamo dotok krvi ali
2. zmanjšamo delo srca.

Prvi način je težaven. V zadnjem času skušajo z operacijo razširiti zoženo mesto. Poleg tega je v svetu še cel kup zdravil za katera trdijo, da širijo koronarne žile. Ta sredstva lahko razširijo samo koronarne žile, ki so zdrave, na sklerotično ožino pa ne morejo vplivati. Njihov vpliv na angino pectoris je torej samo psihološki. Drugi način je bolj primeren. Delo srca bomo zmanjšali, če bomo znižali krvni pritisk in umirili prehitro srčni utrip. Imamo pa tudi zdravila, ki znižajo porabo kisika v srcu. Tudi fizični trening zmanjšuje porabo kisika v srcu, zato bo treniran človek opravil isto pot ali enako delo z manjšo količino kisika, kot netreniran. Bolnik bo po fizičnem treningu brez težav prenesel napor, ki mu je prej povzročal bolečino. Usoda bolnika, ki utrpi infarkt, je odvisna od prvih ur ali celo prvih minut po nastopu bolečine. Več kot 50 % bolnikov umre, ko jih zadene infarkt in 30–40 % jih ne pride do bolnice, ker smrt nastopi brezgodaj. Smrt v prvih urah nastopi zvečine zaradi motenj srčnega ritma, zato bi precej teh bolnikov lahko rešili z organizirano hitro strokovno pomočjo. Ponekod v svetu skušajo zato uvesti »leteče koronarne enote«, drugje prvo priuščjo gasilce za takšno pomoč. Tudi očitvidi lahko rešijo nekaj teh bolnikov z masažo srca in umetnim dihanjem. V bolnišnici so opremljene posebne koronarne enote, ki sprejemajo vse bolnike s srčnim infarktom. Tam stalno kontrolirajo bolnikov srčni utrip na posebnih aparatih in vsako nevarno motnjo ritma kmalu odpravijo z zdravili ali z udarcem električnega toka. Pri prepočasnem srčnem utripu vstavijo v bolnikovo srce posebno elektrodo, na kar poseben tranzistorski aparat poganja srce z zaželeno frekvenco.

Po nekaj dneh je glavna nevarnost motnje ritma običajno mimo. Bolnik pa mora še ležati 14 dni, v bolnišnici je pa 3–5 tednov. Med ležanjem dobiva sredstva, ki preprečujejo strjevanje krvi, včasih pa tudi pomirila. Zadnji teden prične bolnik vstajati. Bolnika po prihodu iz bolnišnice postopoma privajamo na vse večje fizične napore. V ta namen ga včasih napotimo v zdravilišča, kjer se s tem usposabljanjem ukvarjajo načrtno. Zelo pogosta napaka je, da bolnika s prebolelim infarktom silijo k mirovanju in ga kmalu upokojijo. Takšno stališče se je preživelo in

je škodljivo. Menimo, da bo bolnik imel veliko več upanja za nadaljnje življenje, če se bo dosti gibal, hodil v hribe in se ukvarjal s športom. Delo mu bo tudi pomagalo prebroditi duševno krizo, ko misli, da bo ostal trajen invalid. Potrebni so tudi drugi ukrepi, ki bolniku z obolenjem koronarnega ožilja lahko veliko izboljšajo prognozo.

Ti ukrepi so: opustitev kajenja, hujšanje, odstranitev živalskih maščob iz prehrane, opustitev vsakdanjih pridobitniških naporov in izogibanje duševnih pretresov. Važno je redno zdravljenje vseh bolezni, ki pospešujejo razvoj skleroze, sem pa sodita predvsem visok krvni pritisk in sladkorna bolezen.

dr. Oto Kikel

Socialni delavec tudi v našem podjetju

Potrebo po razvoju socialne službe v našem podjetju so uvideli merodajni organi že pred leti, ko so se odločili za razpis štipendije na omenjeni šoli z namenom, da na ta način sami vzgojimo potrebni strokovni kader za opravljanje dela na področju socialne službe. Menim, da danes ni potrebno še enkrat posebej utemeljevati upravičenosti razvoja te službe in ustanovitve omenjenega delovnega mesta, kajti vsem nam je znano, da se pri tako številni delovni skupnosti kot je naša, nujno srečujemo skoro vsakodnevno s prenekatimi socialnimi problemi posameznih članov delovne skupnosti, kakor tudi s socialnimi problemi posameznih skupin delavcev itd. S takimi problemi se srečujejo dejansko vse delovne organizacije in to ne samo pri nas v socialističnem družbenem sistemu, ampak tudi zunaj v svetu, tudi v deželah s kapitalističnim družbenim sistemom. Prav v slednjih imajo tovrstne službe še celo dokaj dobro razvite, kar dokazuje, da je za uspešno gospodarjenje oziroma uspešno organizacijo proizvodnje nujna socialna urejenost okolja in pogojev dela, kar vse pozitivno ali negativno vpliva na razpoloženje delavstva in končno na rezultate in nivo njihove produktivnosti.

S 1. aprilom 1972 je začela z delom tovarišica Marija Frelj, sedaj še kot pripravnik, za delovno mesto »socialni delavec«, ki je bilo s sklepom Odbora za zadeve združenega dela z dne 17. marca 1972 ustanovljeno oziroma odprto v okviru kadrovskega oddelka v splošnem sektorju.

Tovarišica Marija Frelj je bila naša štipendistka na višji šoli za socialne delavce, na kateri je dne 5. aprila uspešno diplomirala.

Sicer smo že doslej reševali te takozvane socialne probleme, vendar večkrat le bolj tako kot smo jih vedeli in znali in kolikor je pač čas dopuščal posameznim delavcem, ki so konkretno reševali določene probleme z ozirom na njihovo redno delo, na katerega je vsak vezan po svojem delovnem mestu. Na osnovi takega načina reševanja pa so bili posamezni problemi večkrat rešeni le pavšalno ali deloma, ali pa so ostali še naprej odprti, skratka lahko zaključimo z ugotovitvijo,

da dosedanje reševanje socialnih problemov ni bilo vedno dovolj kvalificirano in glede tega tudi ne vedno dovolj uspešno.

Odvce in napačna bi bila vsaka iluzija, da bomo sedaj z nastopom dela socialne delavke lahko čez noč rešili idealno vse probleme, ki so in ki se bodo še pojavili. Uspešnost reševanja teh problemov ne bo odvisna samo od dela socialne delavke, ampak tudi od našega sodelovanja z njo, zlasti pa tistih, ki bodo v določenem primeru neposredno prizadeti.

Kaj bo delo socialne delavke? V odgovoru na to vprašanje imam namen navesti le nekaj področij iz dela socialne službe, ker se bo delo bolj dokončno izoblikovalo z razvojem službe same, ki pa je sedaj takorekoč šele na začetku.

Med omenjena področja dela vsekakor spada urejanje sledečih zadev:

— analiza stanja posameznih kategorij delavcev (materne samohranilke, invalidi, borcevske zadeve, stanovanjska problematika in podobno);

— rekreacija, letni oddih, okrevanje zdravstveno prizadetih;

— prehrana, prevoz na delo, otroško

Prodajalke v naši novogoriški poslovalnici

Poslovalnica v Novi Gorici

Nekateri bralci ste verjetno že pogrešali prej stalno rubriko, v kateri je bila predstavljena kakšna od naših poslovalnic. No, po dvomesečnem premoru lahko v današnji številki »ČEV-LJARJA« spet preberete nekaj o naši poslovalnici. Tokrat sem obiskal prodajalno v Novi Gorici.

Moj prvi vtis iz Nove Gorice ni bil najboljši, saj me je kmalu po izstopu iz avtobusa ustavil miličnik in zahteval dokumente, ter spraševal o tem kaj delam tam, pregledal pa mi je tudi torbo s fotoaparatom. Ko je svojo beležko že precej popisal, mi je le pokazal kje je naša poslovalnica v Novi Gorici. Povedal pa mi je tudi, da je v bližini tudi poslovalnica Alpine, ki je na še bolj vidnem mestu, pa tudi večja je, ima pa manj prometa kot naša.

No, drugi vtis iz Nove Gorice je bil veliko boljši. Že takoj, ko sem vstopil, so me prijazno sprejeli.

Poslovalnica je v samem centru Nove Gorice, kjer je večina trgovin. Trgovina mogoče res ni najbolj vidna v celi vrsti prodajal, nad katerimi so reklamni napisi. Preden sem vstopil v našo trgovino, sem se ustavil takoj nasproti v bifeju, od koder sem videl, da se veliko ljudi ustavi pred izložbo, več pa jih tudi vstopi. Tudi jaz sem se najprej ustavil pred izložbo, v kateri so naši novi modeli za pomlad-poletje. Trgovina je odprta non-stop od 8. ure do 19. ure.

V trgovini so zaposlene tri prodajalke in imajo dve vaje. Poslovodkinja je Silič Alma. Takoj ko sem prišel, mi je povedala, da sem prišel malo ob nepravem času, ker so ravno takrat dobili večjo pošiljko, pa jo še niso uredili. Sicer pa je povedala, da kar malo pogrešajo obiske iz tovarne.

Moj obisk v tej poslovalnici ni bil slučajen, saj je ta poslovalnica dosegla v zadnjem času izreden vzpon glede prometa. Če pogledamo samo tri leta nazaj kakšna je bila realizacija prodaje, vidimo kako se je večala. Leta 1969 je bilo prometa za 1.491.031,95 din in je bila poslovalnica po prometu še v tretji kategoriji. Naslednje leto je že prišla v II. kategorijo z 2.040.604,65 din prometa, lani pa je prišla v I. kategorijo s 3.035.398,00 din prometa. Nedvomno ima za sluge za tako hiter porast prometa tudi poslovodkinja Alma Silič skupaj s celotnim osebjem v trgovini. Prodajalke so mi povedale, da se potrudijo za vsak par čevljev, da ga prodajo. Imajo tudi veliko stalnih kupcev.

V Novi Gorici je več prodajal čevljev, toda naša poslovalnica ima največ prometa. Tu pa so tudi težave, saj je trgovina za tako velik promet premajhna. Upajo sicer, da jim bo uspelo dobiti prostore v prvem nadstropju, kjer bi imeli skladišče, spodaj pa bi razširili prodajni prostor. S tem bi se jim promet še bolj povečal.

Za letos imajo plan prodaje za 3.20 milijona dinarjev, toda upajo, da jim bo uspelo prodati za 3,5 milijona dinarjev čevljev. Prodajo največ moških čevljev, v zadnjem času največ modela TED in PROTEST. In kako se jim pozna pri prometu bližina italijanske meje? Res, da prodajo zaradi tega manj ženskih čevljev, ker le-te še vedno kupujejo v Italiji, sicer imajo pa tudi sami veliko italijanskih kupcev. Poslovodkinja Alma pravi, da imajo v trgovini prodajalke tako razporejene, da vsaj ena zna italijansko, sicer pa kar tri od njih tekoče govorijo italijanski jezik. Tudi sam sem se lahko med mojim obiskom prepričal, da je tam res dosti kupcev iz sosednje države. Čeprav sem bil v poslovalnici v četrtek, kajti pravijo, da imajo v torkih in četrkih še najmanj prometa, je bilo kljub temu v trgovini ves čas dovolj kupcev. Če jim v trgovini zmanjka kakšnih modelov, jih vedno pravočasno naročijo, ker kupcu težko rečejo, da jim je kaj zmanjkalo.

Ko sem prodajalke spraševal kakšne probleme imajo, so mi vse zatrjevale, da sploh nimajo problemov. Rade bi le, da bi čimprej dobile večje prostore in da bi jih kdaj pa kdaj obiskal tudi aranžer, da bi jim uredil izložbo. Izložbo sicer menjajo na vsakih nekaj dni, ker jim modeli po daljšem času, zaradi sonca, ki sije ves čas v izložbo, obleديو.

Prodajalke sem povprašal tudi po delu, željah, problemih...

ALMA SILIČ — poslovodkinja

Pri Peku sem zaposlena 4 leta in sem zelo zadovoljna, saj ni problemov. Zadovoljna sem s prometom, saj nisem mislila, da bomo prišli v prvo grupo. Za to se moramo delno zahvaliti tudi devalvaciji dinarja, saj po devalvaciji naši ljudje niso več toliko kupovali čevljev v Italiji. Sicer pa se potrudimo za vsak par čevljev, da bi jih prodali. Upam, da bomo tudi vnaprej ostali v prvi grupi in da bomo letošnji plan prodaje preslegli.

MUŠIČ ELZA — pomočnica

V tej trgovini delam tri leta in moram reči, da sem zadovoljna. Tudi s strankami nimamo problemov, saj so pri nas, lahko rečem, najboljše postržene. Zadovoljna sem tudi s prometom, saj smo samo novembra in decembra lani prodali za 108 milijonov starih dinarjev čevljev. Upam, da bomo ostali v prvi grupi, saj smo si same zadale naloge, da vsak mesec presežemo plan za 30 tisoč dinarjev.

PRINČIČ JOŽICA — pomočnica

Čeprav sem tu šele sedem mesecev, sem z delom zadovoljna, prav tako s strankami

in osebnim dohodkom. Sicer imam pa tudi jaz podobne želje kot prejšnji dve.

NIKOLIČ JELKA — vajenka

Tu sem vajenka od junija lani in mi je všeč. Če me bodo potrebovali, potem ko se izučim, bi se rada zaposlila v tej prodajalni.

In kaj naj napišem za konec?... Prodajnemu osebju v poslovalnici Peku v Novi Gorici želim še veliko uspehov in čim več prometa, ter da bi kmalu dobili večje prostore.

Niko Ahačič

Poslovodkinja Alma Silič upa, da bodo ostali v I. grupi

Ali že veste?

● da prodaja »Mercator« v Trzinu, v Idriji, v Ptuj, v Trebnjem in v več ljubljanskih blagovnicah izključno samo našo obutev, odnosno obutev, s katero ga oskrbujemo mi?

— da se o taki prodaji dogovarjamo tudi z Modno hišo?

— da bodo imeli velik oddelek za obutev tudi v blagovnici »Globus« v Kranju?

— da bo »Mercator« v kratkem odprl veliko blagovnico v Novem Beogradu v takoimenovanem tržnem centru, kjer bo na velikem prostoru poleg blagovnice tudi več specializiranih trgovin, med njimi tudi trgovin s čevlji (ČIK, BOROVO), Modna hiša, Centrotexil itd. V blagovnici »Mercator« bodo prodajali na 250 m² samo Peko obutev in obutev naših kooperantov.

Janez Bedina

Težave pri nabavi usnja

Težave pri oskrbi z usnjem bi delil na specifične težave, ki so na jugoslovanskem tržišču in na težave, ki se v zadnjem času pojavljajo na svetovnem tržišču, ter posredno vplivajo tudi na razmere pri nas.

V naših usnjarnah z redki izjemami že dalj časa ugotavljamo slabo poslovno moralno, slabo pripravo dela in notranjo kontrolo. Firme ne spoštujejo dobavnih rokov, ker se jim to ne zdi toliko važno, saj druge tovarne naročajo blago tudi za 6 mesecev vnaprej, ter zato v primeru kasnitve dobavnih rokov dobijo blago še zmeraj pravočasno. Za primer navajam, da sem slučajno izvedel da bo neka tovarna kasnila 10

dni z izdelavo podloge za nekega našega kooperanta. Ko sem to povedal nabavnemu referentu, je ta dejal, da je to vseeno, saj ima tega blaga za 2 meseca vedno na zalogi. Tega si pri nas ne moremo privoščiti, saj dobimo plane le 40 delovnih pred pričetkom proizvodnje. V tem času moramo obdelati materialno bilanco, naročiti blago, blago morajo izdelati, nato ga mi prevzamemo, kontroliramo v laboratoriju in pripravimo po dnevnih planih za proizvodnjo. Povrhu pa večje zaloge niso umestne, saj je pri dvomesečni zalogi koeficient obračanja 6 kar pomeni 100 % slabši od našega, ter bi v tem primeru

Nadaljevanje na 6. strani

V poslovalnici je vedno dovolj kupcev — tudi iz sosednje Italije

Težave pri nabavi usnja

Nadaljevanje s prejšnje str. pri nas samo za usnje rabili 6 milijonov N din več obratnih sredstev, katere sicer koristno porabimo drugje.

Težave v usnjarnah povzročajo tudi splošna nelikvidnost. Zaradi pomanjkanja obratnih sredstev ni mogoče redno oskrbovanje s surovino in ostalimi materiali. Surovino kupujejo torej, takrat ko imajo sredstva in zato ne koristijo ugodnejših cen, ki se pojavljajo pri nihanju cen na tržišču s surovino. Dalje kupujejo ostale materiale za strojenje in dodelavo usnja tam kjer jih dobijo, kar ima za posledico številne napake in skrite napake na gotovem usnju.

V usnjarnah se pojavljajo tudi težave zaradi različne provenience surovih kož, zaradi malomarnosti in nestrokovnosti, pa tudi napake kot so nepravilne debeline, oprijem, barva, efekt itd.

Te napake poizkušamo izločiti s tem, da prevzemamo material kožo po koži. Vsled tega pa pri prevzemu nastane izmet in dobimo manjše količine kot jih potrebujemo. Te količine je izredno težko nadoknaditi, posebno če je artikel konjunktur in so kapacitete usnjarne namensko zasledene, ali pa če delajo določen artikel samo za nas.

Se večje težave so nastale po zadnji devalvaciji. V Jugoslaviji namreč cca. 50 % surovih kož uvažamo in je vsled devalvacije cena surovini porasla.

Izredno, da ne rečem nepojmljivo, je porasla tudi cena surovim kožam na svetovnem tržišču. Vzroki za to so med drugimi: manjše klanje živine v Argentini, prepoved izvoza surovih kož iz Južne Amerike, kjer je dovoljen izvoz samo polpredelane surovine, ter kontingentiran izvoz kož iz Severne Amerike.

Za primer navajam povečanje cen surovih kož na aukciji v Essenu z dne 8. marca 1972 v primerjavi s februarjem 1972 (podatek navajam iz Leder-und Schuh-Telegram številka 6 od 17. marca 1972).

Indeks povečanja cen navzgor za telečje kože je med 31 in 53 %, za goveje kože med 31 in 36 %, za kravje kože med 29 in 44 % in za kože bikov med 21 in 33 %.

Ce vemo, da je surova koža udeležena v strukturi cene z 60 — 70 %, potem nam postane jasno, kako veliko je bilo povečanje cen gotovemu usnju.

Kljub velikemu povečanju cen pa cena surovini po zadnjih podatkih še vedno počasi raste in nič ne kaže, da bi se znižala.

Torej lahko pričakujemo še vnaprej povečanje cen, ter težave pri rednem oskrbovanju s kvalitetnim usnjem.

Peter Meglič

»Mladi za vas« na Bledu

Letos praznuje tovarna Verig Lesce 50-letnico ustanovitve. V počastitev te obletnice je mladinski aktiv Tovarne Verig organiziral v festivalni dvorani na Bledu javno mladinsko oddajo »MLADI ZA VAS«. To prireditve je obiskala skupina naših mladincev, v tekmovalnem delu pa je nastopila tudi naša ekipa.

Oddaja je bila razdeljena na dva dela, na tekmovalni in zabavni program. V tekmovalnem programu je nastopilo sedem tričlanskih ekip: BPT Tržič, Veriga Lesce, Cementarna Anžovo, Plamen Kropa, Konus Slovenske Konjice, Železarna

Jesenice in Peko Tržič.

Ekipa so odgovarjale na vprašanja iz zgodovine razvoja tovarne Verig in dodatna vprašanja o organizaciji zveze mladine Jugoslavije. Za vsak pravičen odgovor si je ekipa pridobila 5 točk. Zmagala je ekipa tovarne Verig in si s tem priborila prvo nagrado — 7-dnevno letovanje v Slovenskem primorju. Naša ekipa je zasedla 5. mesto.

Po tekmovalnem programu je bil na vrsti zabavni program. Zabavali so nas: Ditka Haberl, Majda Jazbec, Oto Pestner in ansambel Radia Tržič, ki je vse pevice tudi spremljal. Milena Bogataj

Največ gledalcev je bilo v Planici zadnji dan svetovnega prvenstva v smučarskih poletih, to je v nedeljo, ko pa zaradi vetra žal ni bilo skokov v konkurenci

Naši mladinci v PLANICI

Letošnje prvo svetovno prvenstvo v smučarskih skokih v Planici so obiskali tudi mladinci iz naše tovarne. Ti isti mladinci, ki plačujejo mladinsko članarino, so imeli obisk brezplačen, ostali pa so plačali le vožnjo, karte za prireditve, pa jim je plačal

tovarniški aktiv ZM Peko. Zanimanje za to prireditev je bilo kar veliko, saj se je prijavilo kar 90 mladincev iz naše tovarne.

Obisk je bil organiziran na zadnji dan svetovnega prvenstva, to je v nedeljo. Žal ti-

sti dan skokov v konkurenci ni bilo zaradi vetra, toda gledalci so kljub temu lahko videli najboljše skakalce »na delu«, ko so zjutraj skakali v poskusni seriji. Tako so bili obiskovalci vseeno zadovoljni.

Igor Stritih

Proizvodnja v mesecu marcu

Proizvodnja obutve je bila v mesecu marcu za 6 % manjša kot marca 1971 pa tudi plan je bil izpolnjen le 97 %. Primerjava proizvodnje z upoštevanjem vloženega dela pa

nam da nekoliko ugodnejši rezultat, in sicer 4 % manj kot lansko leto.

Izpolnjevanje plana po delovnih enotah pa je bilo naslednje:

Delovna enota	% izp. plana
510 — sekalnica	99
511 — izd. zg. delov	105
512 — izd. zg. delov	91
515 — izd. zg. delov	108
520 — mont. oddelek	100
521 — mont. oddelek	103
522 — mont. oddelek	90
523 — mont. oddelek	95
524 — mont. oddelek	100
528 — vulkanizacija	100
530 — plastika	115
531 — gumarna	104
540 — usnjarna	104

Poleg manjkajočega materiala je v preteklem mesecu vplivala tudi izdelava kolekcije za novo sezono, da planirana proizvodnja ni bila izpolnjena. Pretežni del te kolekcije so izdelali v enotah 512, 522, 523, zato je tudi tu najnižje dosežen plan.

Zaključni del tehnološkega procesa izdelave obutve je v montažnih oddelkih, kjer iz pripravljenih polizdelkov izdelajo čevlje. Pri planiranju proizvodnje obutve so osnova kapacitete montažnih travkov, te pa so odvisne od ključnih strojev in tehnološkega postopka. Izpolnjevanje plana v montažnih oddelkih pa je predvsem odvisno od pravočasne preskrbe vseh potreb-

nih polizdelkov, to je zgornjih in spodnjih delov. Pri tem večkrat nastopijo težave, katerih posledica je manj parov obutve, kot smo predvideli. Nepravočasna priprava polizdelkov je posledica težav pri nabavi materiala, svoj vpliv pa imajo tudi problemi, ki se pojavljajo v sekalnici in izdelavi zgornjih delov, katere pa sem omenil že v prejšnjih sestavkih.

Da bomo v prihodnjih mesecih izdelali predvideno število parov, bomo morali z večjim prizadevanjem skrbeti za odpravo motenj pri oskrbi montaž z zgornjimi in spodnjimi deli čevljev.

Franc Grašič

Sklepi II. zasedanja delavskega sveta

Delavski svet tovarne obutve »PEKO« Tržič je imel 31. 3. 1972 svoje drugo zasedanje. Na tem zasedanju je sprejel naslednje sklepe:

— Zamenjave rednega obratovanja popoldanskih izmen ob delavnih sobotah, o možnosti je sklepal odbor za zadeve združenega dela, se lahko izvedejo le v normalnih pogojih dela, sicer pa to ureja planski oddelek.

— Potrdil je informacijo o poslovanju podjetja v januarju in februarju 1972 in v zvezi s tem tudi poročilo o vzrokih povečanja zalog v tovarni in prodajni mreži. povečanje zalog nedovršene proizvodnje in o gibanju cen zgornjega usnja.

— Z večino glasov (3 člani so se glasovanja vzdržali) je v celoti potrdil spremembe pravilnika o delitvi osebnega dohodka, ki so bile v javni razpravi od 17. 3. 1972.

— Sprejel je poročilo o zaključnem računu podjetja TRIO za leto 1971 in sklenil, da ostanek dohodka, ki po pogodbi odpade na naše podjetje (84.973,30 din), ostane v poslovnem skladu TRIO in se s tem poveča naša udeležba v tem podjetju.

— Z veljavnostjo od 1. 4. 1972 je soglasno potrdil predlog odbora za zadeve združenega dela za spremembo odloka o višini povračil potnih in drugih stroškov, čl. 14, da se stroški kilometrine za službena potovanja povrnejo v višini 0,90 din za prevožen kilometer. Delavski svet je prav tako potrdil za spremembo odloka o višini povračil stroškov prevoza na delo in z dela (čl. 1 — tč. c), da se za posebej dovoljen prevoz z osebnim avtomobilom povrnejo stroški do 0,90 din za prevožen kilometer.

Poročilo o zaključnem računu podjetja »Trio« za leto 1971

Podjetje Trio je začetkom leta 1970 izdelalo sanacijski program. Z njim je bila predvidena razprodaja nekurantnih zalog izdelkov in trgovskega blaga, znižanje zaloga surovin ter znižanje terjatev napram kupcem, poleg tega pa povišanje proizvodnje v oddelku notranjkih in konfekcije, vendar oboje le na osnovi naročil in ne proizvodnje na zalogo.

Prvi vidnejši rezultati sanacijskega programa so se pokazali v letu 1971. Proizvodnja notranjkih je tekla skozi vse leto normalno in je bil zato tudi dohodek pri njih najboljši. Krojaštvo je zaključilo prvo polletje zaradi nezadostnih naročil z izgubo, v drugem polletju pa je bilo z naročili dobro preskrbljeno in je bil zato tudi finančni rezultat v redu. Z njim je bila pokrita izguba pr-

vega polletja in je nekaj še ostalo za sklade.

Trgovina je poslovala na robu rentabilnosti, če pa upoštevamo napačne trgovske odločitve preteklih let in izgube, ki so že nastale pri podjetjih »Trgo« in »Prosperitet« Skopje, ugotovimo, da predstavlja trgovska dejavnost podjetja večji problem kot proizvodna dejavnost.

Naša udeležba v Triu, gledano skozi obresti, zamkrat še ne prinaša posebnih koristi, večje so koristi od tega, ker se je proizvodnja notranjkih utekla, tako da z njimi v zadnjem času ni posebnih težav. Kolektiv Tria se zaveda, da je notranjke treba še razvijati in izpopolnjevati, ker bo le tako možno sedanje kupce obdržati in pridobiti nove.

Janko Rozman

Zanimivosti

V Sovjetski zvezi je blizu Taškenta pričela z delom nova tovarna, ki bo izdelala letno 3,5 milijonov parov modne obutve (poročila »Pravda«). Tovarna je bila organizirana s češko pomočjo.

V Zahodni Nemčiji bodo letos cene obutve za 3 do 6 % višje kot lani.

Poprečna cena italijanske izvozne obutve je bila lani za 10 % višja kot leta 1970.

Združenja čevljarke industrije v Zahodni Nemčiji so predložila gospodarskemu ministrstvu v Bonnu ponovno zahtevo, s katero naj bi se dotacija za investicije v to industrijo zvišala za 10 do 15 %.

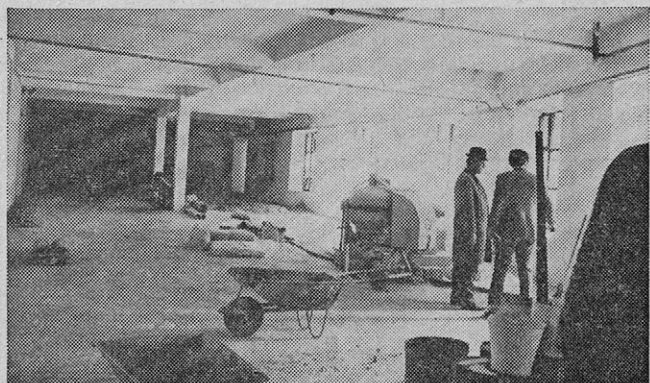
Batta je odprl v Madagaskarju svojo šestindvajseto tovarno v Afriki. Njeni proizvodi so v veliki meri namenjeni zahodno evropskim državam: Avstriji, Belgiji, Danski, Zahodni Nemčiji, Holandiji, Norveški in Švedski.

Angleška usnjarna Mill Crohe Tanning Co. LTD. išče kooperacijo z Madžarsko čevljarstvo industrijo.

Izrael je leta 1971 70 % obutve izvozil v Anglijo.

Švica: uvoz čevljev je v letošnjem januarju skočil od 1,7 milijonov (januarja 1971) na 2,7 milijonov parov.

Janko Rozman

V teh prostorih bo stekla proizvodnja PUR

Foto intervju

V današnjem nekoliko neobičajnem intervjuju vam bomo predstavili IVANA KLEMENCA

Za dobro voljo

Avtor:
IVAN KLEMENC

Ciganka pride na policijo in prijavi, da moža že tri dni pogreša, da ga ni. Komandir pa jo malo »zafrkne« in reče:

— Ja, saj »šlogate« iz kart, pa prerokujete bodočnost. Ciganka pa pravi:

— Saj vam tudi lahko povem kje je, če mi daste sto dinarjev.

Žena zaloti moža, ko leze ponoči skozi okno, dobro pod gasom, domov.

— Da te ni sram, ali ne moreš skozi vrata!

— Bodi tiho, že v treh hišah so mi tako rekli, odgovori mož.

V SOLI
Sedemletni šolar reče učitelji:

— Tovarišica, jaz sem v vas zaljubljen.

— Tiho mulec, ali ne veš, da jaz nimam rada otrok!

— Nič zato, pravi fantek, saj se bom pazil.

Dobro našekan možakar odpira vrata, pa ne more odkleniti.

Pa pride mimo prijatelj in ga vpraša:

— Kaj pa počenjaš Peter tako pozno?

— Ja, odkleniti ne morem, daj mi ti odkleni, in mu da cigareto v roke.

— Ja, Peter s cigareto pa ne boš odklenil.

— O, hudiča, kdaj sem pa ključ pokadil.

Ribič zaloti fanta, ki s kolo tolče po vodi in pobija ribe.

— Aha, fant, kaj pa delaš tukaj?

— Ja, ribe pod most podim, kaj ne vidite, da bo deževalo?

Tone prosi Pepeta, če mu posodi tisočaka in mu reče:

— Pozimi ti ga bom pa vrnil.

Potem pride zima, pa se Tone nič ne zmeni, Pepe pa jezen in ga terja:

— No, ali boš dal tistega tisočaka nazaj, ki sem ti ga posodil?

— Pojdi no, ali je to kakšna zima.

Kaj mislite o mladih?

Kako gledate na »Peko« danes, nekdanj in v bodoče?

Kako gledate na motorizacijo?

Kako si predstavljate samoupravljanje?

Ste zadovoljni?

Vaše želje sodelavcem?

Kaj si vi želite?

Vaši užitki, konjički?

Nagradna križanka

			PRIJETNO PRAZNUJE	ZIDNA TAPETA	NARODNO- OSVOBOD. VOJNA	PRITISK	VISOK URADNIK V ANTICNI GRČIJI	FRANCOSKI RENEŠANČNI PESNIK (PIERRE DE)	VRSTA VRBE	JEČULJA	Čevljar	FRANCOSKI PISATELJ (GUY DE)	ODTOČNA CEV	ZAVIHEK NA SUKNJIČU	KRITIKA, RED
ČURIN OLČA	ZNAH KOLEŠAR IZ MARIBORA	KOPHO OBDANO Z MORJEM	MEDNARODNI KLUB KNJIŽEVNIKOV		DEL CELOTE BIBLIJSKA OSEBA	PERJE PRI REPI SILVIJA KUZMICE	N		PREMER SNOV, MATERIJA		TOČKA V TEKMOVANJU	P			
REKA NA PIRENEJS. POLOTOKU			ZEMELJSKI PLIN IRENA VERBANČIČ							1. maj ČESTITA SESTAVLJALEC	GLAV. MESTO GANE ENA OD SEZON				
SPOTIKANJE					STOG, OSTRVA CRNA POLJ- SKA PTICA					JOŽE STUŠEK DELAVEC V GUMARNI			POD, ZEMLJA	MESTNA TRDNJAVA V STARIH ATENAH	ZADNJI BAN DRAVSKO BANOVIČE (MARČO)
JUŽNI DEL LJUBLJANE	N				DALJŠE ČA- SOVNO OBDOBJE PUŠČAVA V ČILU		REPUBLIKA V SZ POD KAVKAZOM (MAHARAJA)	D				S			N
LJUBKOV. M. IME, IVANČEK			HIMALAJSKA KOZA GL. MESTO ZAH. NEMČIJE		VUK JANEZ	STIPČIČ ESTER		DVORAKOVA OPERA			SL. PESNIK (JANEZ) ŽIVALSKI TREBUH				
KATRAN			DEBEL ČLOVEK ZNAMNA ANGL. MOT. KOLES												
ANTONIJA MALI		NEŽNO GLAJENJE STOLETJE, VEK										T	OLIVIER LAURENCE DERIVAT AMONIJA		
VMEŠNA ČRTA					PRI RIJALJANJE 13. ALI 15. DAN V MESECU	DRŽAVNA BLAČAJNA SANJE		R			FANT, POBA	AVSTRIL. PORO- ČEVAL. AGENCIJA STARA MAMA (NAREČENO)			
PUŠČANSKA KOBILICA	R		ČINČ ALOŽJ		ISLAMSKA VERA GORA V SVICI					POMAGANJE ROZMAN AVGUST					
FURMANOV VZKLIK															
MARIJA URBANČ															

Tokrat smo dobili v uredništvo kar 105 križank. Pri zrebanju sta sodelovali Marija Frelih iz splošnega sektorja in Silva Šorn iz tehničnega sektorja. Nagrade prejmejo naslednji reševalci:

1. nagrado 50 din Jožica Zrim — Šivalnica,
2. nagrado 30 din Marjan Kogoj — BPT Tržič
3. nagrado 20 din Jože Meglič — Peko, poslov. Tržič
4. nagrado 10 din Viktor Zaplotnik — modelirnica
5. nagrado 10 din Stanka Saksida — šivalnica

Nagrajencem iskreno čestitamo!

Rešitev današnje križanke pošljite v uredništvo do 15. maja.

Prišli - odšli

IZSTOPI DELAVCEV IZ TOVARNE

Počivalnik Janez — sporazumno prenehanje dela, Jakopin Vili — sporazumno prenehanje dela, Semič Pavel — samovoljna zapustitev dela, Radič Marjan — odhod v JLA, Istenič Maks — odhod v JLA, Gaberc Rajko — odhod v JLA, Kranjc Bojan — odhod v JLA, Kosmač Marija — odpoved delavke v poskusnem roku, Kranjec Bernarda — samovoljna za-

pustitev dela, Košnjek Matilda — sporazumno prenehanje dela, Semič Renato — po sili zakona.

VSTOPI DELAVCEV V TOVARNO

V splošni sektor: Lokar Jožef, Frelih Marija, Sušnik Vida;

v tehnični sektor: Buček Edvard, v gumarno: Radič Mihael

VSTOPI IN IZSTOPI V PRODAJNI MREŽI V MESECU FEBRUARJU

Vstopili v prodajno mrežo: Bistrovic Josip — Varaždin,

Đaković Marinko — Šibenik, Vojinović Jelica — Smederevo.

Izstopili iz prodajne mreže: Raspor Dragica — Ilirska Bistrica, Kostić Toplan — Smederevo, Ul Vinko — Maribor I, Sarajlić Mineta — Zenica, Janković Risto — Zagreb I.

V MESECU MARCU

Vstopili: Krapež Dragica, Postojna, Likovič Cvetka, Celje II, Roženičnik Marija, Maribor II, Znidaršič Olga, Ljubljana V.

Izstopili: Perharc Rajko, Maribor I

Zahvala

Špik Berta se zahvaljuje sodelavcem iz oddelka 513 za darilo, ki so ji ga podarili ob odhodu v pokoj. Obenem čestita sodelavcem za praznik dela — 1. maj.

Aforizmi

Revežem je bogastvo tako oddaljeno, da ga niti z daljnogledom ne morejo videti.

Naj ti bodo misli še tako krepostne, pa nihče ne ve, da mislijo tudi slabiči.

So drevesa, ki v svojih srčnih krošnjah skrivajo veliko plemenitega, ko jih pa slednjič posekajo, ostanejo samo še nemi štori.

Od živali imamo veliko več koristi, zato jih tudi ubijamo. Če pa ubijemo človeka, nas imenujejo zver.

Banka je oltar pred katerim denar najraje kleči brez spovedi.

Zavidljivost je oslepelost notranje čutnosti; prav tako je notranja čutnost oslepel zavidljivost.

Najteže je delati tako, da se od dela utrudimo, potem pa spimo in sanjamo o naslednjem delovnem dnevu.

Idealist je najidealnejša tarča vsakdanjih očitkov ker misli povsem drugače kot dela.

»Čevljar« glasilo delovne skupnosti tovarne obutve »Peko« — Ureja uredniški odbor: Bedina Edi (predsednik), Hvalica Slavko (namestnik), Ahačič Niko, Eržen Mirjana, Godnov Vera, Ivnik Branko, Jerebic Slava, Meglič Milka, Podgoršek Anton. — Glavni in odgovorni urednik Niko Ahačič. — Naslov uredništva: Peko Tržič 64 290. Telefon 70 260, int. 208 — Tisk: ČP Gorenjski tisk Kranj v 2600 izvodih — Izhaja vsakega 27. v mesecu. List dobijo člani delovne skupnosti brezplačno.